

TEREMT és VÉD!

1. vetélkedő

3-4. évfolyam részére

„A Jézus dicsőséges visszatérésére való reményteli és kitartó várakozásban a Szentlélek éberrel tartja a hívők közösségét, folyamatosan tanítja és életmódbeli megtérésre hívja őket, hogy szembeszálljanak a környezetpusztítással, és társadalomkritikát fogalmazzanak meg, mely mindenekelőtt a változás lehetőségéről tesz tanúságot.”

Ferenc pápa üzenete 2024. szeptember 1 -jére

Készítette:

Szlabodáné László Judit szaktanácsadó Zsigmondné Palicz Mónika szaktanácsadó

AJÁNLÁS

A **teremtésvédelem** tulajdonképpen a keresztény környezetvédelmet jelenti. Nem elkülönítést szeretne kifejezni a fogalom, inkább tartalmi többletet: a **hitünkben gyökerező meghívást, felelősséget a teremtett világ megőrzésére, védelmére, művelésére**, melyről többek között Ferenc pápa Laudato si című enciklikájában is olvashatunk. „A teremtésvédelem legmeghatározóbb sajátossága – a remény, mely Isten irántunk való szeretetébe vetett hitünkből fakad, és segít bátornak és bizakodónak maradnunk az aggasztó körülmények között is.”

Ma már mindannyiunknak nyilvánvaló kell legyen, hogy **ökológiai krízisben élünk**. Bolygónknak az emberiség – és számos más élőlénytársunk – számára élhető állapota szempontjából borotvaélen táncolunk. Nem csak ma, de ma különösen gondolnunk kell arra, hogy **mindannyiunknak** származástól, vallási hovatartozástól, világnézettől függetlenül **rész** kell vállalnunk a változásban, változtatásban közös otthonunk gondozása érdekében.

Ferenc pápa tántoríthatatlanul fogalmaz: „...hogyan védelmezői legyünk Isten művének, lényegi része az erényes életnek, nem valami szabadon választható feladat, s nem is a keresztény tapasztalat másodlagos szempontja.” (Ferenc pápa, Laudato si' 217.) **A keresztények egyik legfőbb hozzáadott értéke a környezet megóvásáért folytatott küzdelmekhez, a remény, mely Isten irántunk való szeretetébe vetett hitünkből fakad, és segít bátornak és bizakodónak maradnunk az aggasztó körülmények között is.**

Az itt bemutatott vetélkedők célja megismertetni az életkori sajátosságok figyelembe vételével és a gyakorlatba átültetni a **környezettudatos gondolkodás- és cselekvésmódot**, valamint megismertetni a **teremtésvédelemi célokat a gyerekekkel játékos formában**. **Az ismeretátadáson túl célja még az érzékenyítés is.**

Forgatókönyv

A vetélkedő neve: Teremt és Véd! (1.)

A vetélkedő témája: Teremtésvédelem

A vetélkedő résztvevői: 3-4. évfolyamos tanulók

A vetélkedő formája: 6 állomáson forgószínpad szerűen váltják egymást a 4 fős csapatok

A vetélkedő cél-és feladatrendszere: - Természeti környezet védelme

- Természettel való kapcsolat erősítése
- A Teremtő és teremtmény iránti szeretetünk gyakorlása

A vetélkedő didaktikai feladatai: Szövegértés, kreativitás fejlesztése, logikus gondolkodás, kooperatív készségfejlesztés, környezettudatosság és esztétikai érzék fejlesztése

Tantárgyi kapcsolatok: magyar irodalom, hittan, ének-zene, környezetismeret, technika, digitális kultúra

Előzetes feladatok: - Csapatnév választása – Természettel, természeti környezettel kapcsolatos legyen

-Menetlevél készítése - 6 állomást tartalmazzon, a csapatnévvel összhangban legyen a külső borítás

-Madáretető készítése – Hulladékanyagból készítsék el madáretetőt!

Időkeret	A vetélkedő menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Linkek/ feladatok	Eszközök	
2'	Köszöntés	Minden csapat egy-egy állomáson helyezkedik el. Növekvő sorrendben haladnak az állomásokon. Minden állomáson 6 perc áll rendelkezésükre a csapatoknak a feladatok megoldására. Madárcsicsergés jelzi az állomásváltások idejét.	Madárcsicsergés: https://pixabay.com/hu/sound-effects/birds-chirping-75156/ (Utolsó letöltés dátuma: 2024. 12. 04.)	laptop	
3'	Mint a szép híves patakra	közös éneklés	https://www.youtube.com/watch?v=s_SI8bcPQkY (Utolsó letöltés dátuma: 2024. 11. 17.)	projektor	Kivetítjük a dal szövegét.

2'	<p>Teremtésvédelmi ima Nobilis Márió atya imája Urunk Jézus Krisztus, Akiben, Akire tekintve és Aki által az Atya megteremtett és aki megtestesülésed, kereszthalálod és feltámadásod titkában új módon ajándékoztad nekünk ennek és az eljövendő világnak életét, téríts meg minket, és a Szentlelked ajándékával taníts meg jól szeretnünk ezt a világot, hogy Veled munkálkodva érte és az ígért új ég és új föld boldog részesei lehessünk.</p>	<p>közös ima, az iskola lelkesz részvételével</p>		<p>projektor</p>	<p>Kivetítjük az ima szövegét.</p>
----	---	---	--	------------------	------------------------------------

6'	1.állomás -Totó	13+ 1 kérdésre válaszolnak a csapatok	1.sz. melléklet	1.sz.melléklet	
6'	2. állomás- Előzetes feladat – madáretető-értékelése. Madarak képeit kell felismerniük az állomáson. Mivel szabad etetni a madarakat, és mivel nem?	A zsűri értékeli az alkotásokat 0-10 pontig. 0-6 pont adható	2.sz. melléklet	2.sz. melléklet	A madáretetőkből kiállítást rendezünk a vetélkedő után
6'	3. állomás – Környezetvédelmi szókereső	Betűhalmazból teremtésvédelemmel kapcsolatos szavak keresése	3.sz. melléklet	3.sz. melléklet	
4'	A szellemi munka után következik egy kis mozgás, hiszen nem csupán egészségünk megőrzésének eszköze, hanem a	közös torna	https://www.youtube.com/watch?v=DWAHGTBhb18 (Utolsó letöltés dátuma: 2024. 11. 17.)		kivetítón megjelenik a zenés torna

6'	<p>teremtett világ iránti felelősségünk kifejezése is. Azáltal, hogy aktív életmódot folytatunk csökkenthetjük a környezeti terhelést. Például a gyaloglás, kerékpározás, tömegközlekedési eszközök használata helyettesítheti a környezetszennyező autózást. Tornázzunk együtt!</p> <p>4. állomás – Ökolábnyom játék</p>	<p>Nagy papírból kivágott ökolábnyom. Kis kártyák a csapatoknak, amin különböző tevékenységek vannak (pl. autóhasználat, biciklizés). Kártyák rendezése aszerint, hogy csökkentik, vagy növelik az ökolábnyomot.</p>	4.számú melléklet	4. sz. melléklet	
----	---	--	-------------------	------------------	--

6'	5. állomás – Szelektív hulladékgyűjtés	Interaktív táblán oldják meg a feladatot.	https://learningapps.org/5034322 ² 5. számú melléklet	interaktív tábla 5. sz melléklet	
6'	6. állomás- Bibliai állatok és a hozzájuk kapcsolódó igék párosítása	Bibliában előforduló állatok és a hozzájuk kapcsolódó igéket kell párosítani.	6. számú melléklet	6. sz. melléklet	
3'	Záró ima ¹ Teremtő Istenünk köszönjük az élet ajándékát. Hálásak vagyunk teremtett világod csodájáért. Tudjuk, hogy bennünk vagy és mi benned vagyunk. Vezess minket ezért abban, hogy a Földön az utánunk jövő generáció is élhessen, hogy mások is kutathassák akaratomat és célokat a világban. Kérünk Téged taníts	Az iskola lelkesz tartja			

¹ https://archiv.lutheran.hu/aktualis_2009-2011/unnepeljuk-egyutt-a-teremtes-hetet/files/teremtes-hete-fuzet-jav.pdf (Utolsó letöltés dátuma: 2024.12.04.)

² A feladatot készítette: hbaba3

	<p>bennünket felismerni csodálatos világodat, taníts bennünket értékelni egy virág tökéletességét, egy kisállat elesettségét, és embertársaink pozitív gondolatait és szándékait. Taníts bennünket békében és harmóniában élni Urunk, minden teremtményeddel. Ámen.</p>				
5'	Értékelés	<p>A zsűri értékeli a csapatok munkáját. Menetlevelek összesítése után alakul ki a sorrend</p>		könyvek, oklevelek	
5'	<p>Zöld fogadalom - A vetélkedő végén a csapatok fogadalmat tesznek. Egy nagy poszterre felírják a saját zöld fogadalmukat. Például: Kevesebb műanyagot használunk!</p>				

	Odafigyelünk az energia fogyasztásra.				
--	---------------------------------------	--	--	--	--

TOTÓ

1. Ki az állatok védőszentje?
 - a. Nursiai Szent Benedek
 - b. Assisi Szent Ferenc
 - c. Kölni Szent Albert

2. Az alábbiak közül melyik hulladék bomlik le a legtöbb idő alatt?
 - a. újságpapír
 - b. krumplihéj
 - c. műanyag szatyor

3. Mit jelent a fenntarthatóság?
 - a. a természet kizsákmányolása nem bűn
 - b. úgy kell élnünk, hogy megőrizzük a Földet az utódainknak
 - c. az állatok és növények nekünk alárendelt élőlények

4. Mikor ünnepeljük a Föld Napját?
 - a. április 22-én
 - b. május 10-én
 - c. március 28-án

5. Az alábbiak közül mi fogyasztja a legtöbb vizet?
 - a. kézmosás
 - b. zuhanyzás
 - c. fürdés

6. Milyen színű szelektív kukába kell dobni a papírt?
 - a. kék
 - b. sárga
 - c. fehér

7. Az alábbiak közül melyik energiaforrás fog elfogyni egyszer?
- a. kőolaj
 - b. napsütés
 - c. szél
8. Melyik állat az állatvédelem jelképe?
- a. kenguru
 - b. jegesmedve
 - c. panda
9. Hol tudjuk leadni a használt elemeket, hogy összegyűjtsék azokat?
- a. az iskolában
 - b. a gyógyszertárban
 - c. a buszmegállóban
10. Melyik jármű szennyezi legkevésbé a környezetet?
- a. autó
 - b. busz
 - c. roller
11. Melyik a helyes cselekedet ezek közül elalvás előtt?
- a. minden lámpát lekapcsolunk
 - b. egy lámpát égve hagyunk, hogy ne féljünk a sötétben
 - c. minden lámpát felkapcsolunk, hogy világos legyen a szobában
12. Az alábbiak közül mit nem szabad a komposztra dobni?
- a. falevelek, amit ősszel összeszeprünk
 - b. használt olaj, ami sütés után megmarad
 - c. fűnyírás után a fű

13. Mit érdemes csinálni az összegyűlt újságpapírral?

- a. eltüzelni, hogy ne foglaljon több helyet
- b. bevinni az iskolába papírgyűjtéskor
- c. kirakni az utcára, hogy szétfújja a szél

13+1. Hány nap alatt teremtette Isten a világot a Bibliában?

- d. egy nap alatt
- e. hat nap alatt
- f. hét nap alatt

2. számú melléklet

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

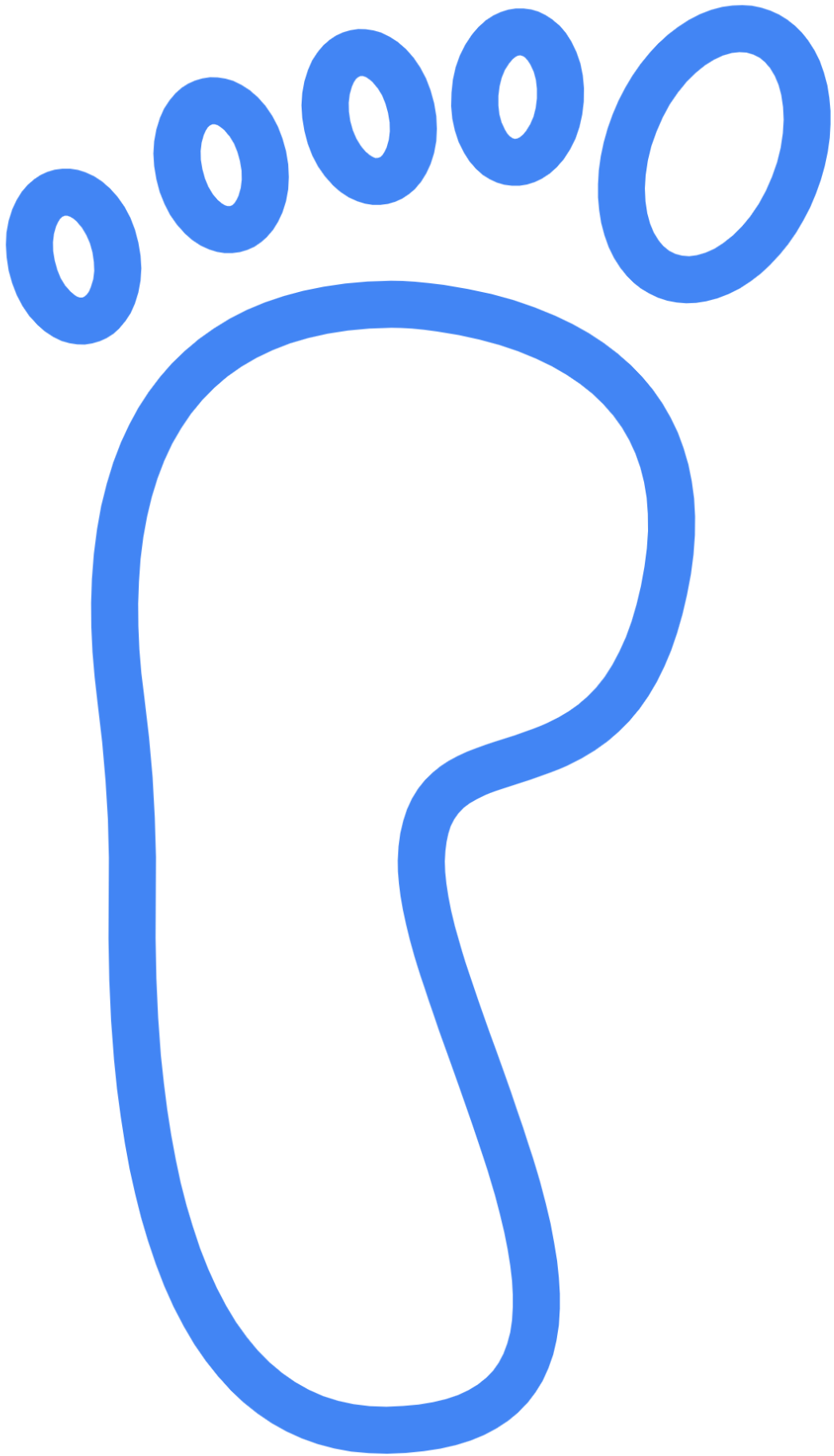
© Kókay Szabolcs - MME - www.mme.hu

Megoldások - a madarak nevei

széncinege	vörösbegy
tengelic	meggyvágó
csonttollú	fekete rigó

4. számú melléklet

- Folyóvízzel mosogatás helyett teli mosogatótál használata
- Túl sok ruhát mosni akkor is, ha nem koszosak
- Egyszer használatos műanyag zacskók használata
- Szívószálak használata az italokhoz
- Túl sok élelmiszert vásárolni, amit aztán kidobunk
- Túl sok játék vagy elektronikus eszköz vásárlása
- Mindenhová autóval menni, akár rövidebb távolságokra is
- Sok időt tölteni videojátékkal vagy TV-nézéssel
- Minden nap húst enni
- Repülővel nyaralni menni

5. számú melléklet

Környezetkímélő?

Ártalmas a környezetre?

Ha nagy leszek, minden nap a Mezőkben fogok ebédelni.	Viccből összevissza dobáljuk a szelektív hulladékgyűjtőbe a hulladékokat.	Ejszakára sem kapcsolom le számítógépet, mert sokáig tart míg bekapcsol.	Ha nem vagyok a szobában, mindig lekapcsolom a villanyt.	Mindig veszünk fagyaszott pizzát a boltban, nekem az a kedvencem.	Mosdóival mosom tisztára a ruháimat.
Energiatakarékos égőt használunk.	Nyáron a nyitott hűtőbe előtt hűtöm le magam.	A barátomnak a legdrágább csokit veszem, hogy lássa, mennyire kedvelem őt.	Ha a szemembe süt a nap, lehúzom a redőnyt és villanyt kapcsolok.	Szelektíven gyűjtjük a hulladékokat.	Kedvenc házimunkám a mosogatás, sokat lehet pancsolni a folyóvízzel.
Műanyag palackból érdekes dolgot lehet barkácsolni.	Apukám nem szereti a filteres teát, inkább teafűvel vásárol.	Az erdőben nincs kuka, tehát el lehet dobni a személt.	Ha rossz a levegő, légtisztítót fűjök a lakásba.	A takarításhoz természetes anyagot használunk, pl. ecetet.	Anyukám finomabb pizzát süt, mint amit a boltban lehet venni.
Azt szeretem, ha autóval hoznak el az iskolába.	Mivel nem tudom előre, hogy mennyit fogok vásárolni, mindig a boltban veszek szatyrot.	Mosdóival mosom tisztára a ruháimat.	Az erdőben nincs kuka, tehát el lehet dobni a személt.	A barátomnak a legdrágább csokit veszem, hogy lássa, mennyire kedvelem őt.	Mindig veszünk fagyaszott pizzát a boltban, nekem az a kedvencem.

„És a ...1... visszatért hozzá estefelé, és íme, leszakasztott olajfaág volt a csőrében.”

— **1Mózes 8:11**

„Íme, az Isten ...2...-a, aki elveszi a világ bűnét!”

— **János 1:29**

„Az Úr ...3...-ként ordít, és az ő helyéről hallatja hangját.”

— **Jeremiás 25:30**

„Békességes királyod jön hozzád, aki ...4...-on ül...”

— **Zakariás 9:9**

„A ...5... pedig ravaszabb volt minden mezei vadnál, amelyet az Úr Isten teremtett.”

— **1Mózes 3:1**

„És ...6...-kat küldött, hogy hozzanak neki kenyeret reggel és húst este, és a patakból ivott.”

— **1Királyok 17:6**

Állatok:

- galamb
- bárány
- oroszlán
- szamár
- kígyó
- holló

<https://www.govet.hu/cikk/images/1029.jpg>

https://d1grzqaobpv15j.cloudfront.net/pa/750-560/317388/25275182/25275182_1531749121_191.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/73/Lion_waiting_in_Namibia.jpg/640px-Lion_waiting_in_Namibia.jpg

<https://kedvenceink.hu/wp-content/uploads/2023/02/szamar-3.jpg>

<https://s.24.hu/app/uploads/2024/06/gettyimages-1411676943-e1717867051708-1024x576.jpg>

<https://madarinfo.hu/wp-content/uploads/2024/02/hollo-608x400.jpg>

Képek jegyzéke

- <https://www.govet.hu/cikk/images/1029.jpg>
- https://d1grzqaobpv15j.cloudfront.net/pa/750-560/317388/25275182/25275182_1531749121_191.jpg
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/73/Lion_waiting_in_Namibia.jpg/640px-Lion_waiting_in_Namibia.jpg
- <https://kedvenceink.hu/wp-content/uploads/2023/02/szamar-3.jpg>
- <https://s.24.hu/app/uploads/2024/06/gettyimages-1411676943-e1717867051708-1024x576.jpg>
- <https://madarinfo.hu/wp-content/uploads/2024/02/hollo-608x400.jpg>

Utolsó letöltés: 2024. november 8.